

ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ

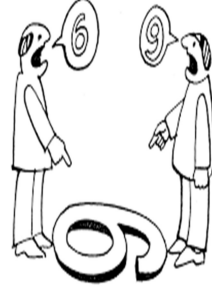
ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

KEMER İLKOKULU

Okul Rehberlik Servisi

ÇATIŞMA NEDİR?

Kişilerin bazı durumlar ve konular üzerinde uzlaşmadığında ya da kişinin istediği iki şey birbiriyle çatıştığında ve birini seçmek istediğinde ortaya çıkan durumdur. Yani çatışmayı bireyler tek başına yaşayabilirken iki ya da daha fazla birey arasında da çatışma yaşanabilmektedir. Nasıl tanımlanmış olursa olsun anlaşmazlık, zıtlaşma, uyumsuzluk, birbirine ters düşme çatışmanın temel unsurlarıdır.

KİŞİLER ARASI İLİŞKİLERDE ÇATIŞMA

Kişiler arası ilişkilerde çatışma; insanların ihtiyaçları, dürtüleri ve istekleri birbirleriyle uyuşmadığı zaman ortaya çıkar. Bir tarafın davranışları

diğerinin gereksinimlerine ters düşüyor, engelliyor ya da değerleri birbirine uymuyorsa bu kişiler arasında ortaya çıkan çatışma olarak tanımlanabilir

ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ VE İLETİŞİM

Okullarda öğretmen ve öğrenci arasında yaşanan çatışmaların çoğu iletişim sorunlarından kaynaklanmaktadır. Çatışmayla başa çıkabilmede ve başarılı bir şekilde çatışmaları çözebilmede öğretmenin öncelikle temel iletişim becerilerini kullanabilmesi önemlidir. Sağlıklı bir iletişim için ise özellikle **dinleme**, **empati** ve **ben dili** gereklidir. Sağlıklı bir iletişim için bu saydıklarımızla birlikte iletişim engellerinden kaçınmak da gereklidir. Günlük yaşamda kullanılan pek çok iletişim becerisi sürekli kullanıldığında iletişim engeli haline gelebilir. İletişim engelleri öğretmen ve öğrenci arasındaki çatışmayı olumsuz bir durum haline getirebilir.

Çatışma çözümüne olumsuz yaklaşımlar

- Rekabet Taviz verme/uyma Zorlamak
- Baskı yapmak
- Suçlamak Susturmak
- Geçmişe odaklanmak
- Red etmek
- Güç kullanmak
- Pazarlık yapmak
- Hükmetmek
- Kaçınmak

ÖĞRETMEN OLMAK

“Öğretmen Olmak, bir can’a dokunmak”

Biz bilincine sahip öğretmen, ilişkilerinde üç şeyi canlı tutar: 1. Ben 2. Sen ve 3. İlişki.

Biz bilincini yaşatabilmek için önce kişinin kendini bir değer olarak görmesi, ‘Ben varım ve değerliyim.’ diyebilmesi gerekir. Bunu yaparken aynı zamanda ilişki içerisinde olduğu diğerine de ‘Sen varsın ve değerlisin.’ mesajını verir. Yine aynı zamanda ‘Sen ve ben bu yolculuğu bir ilişki içinde, beraber yapıyoruz, biz yoldaşız.’ Mesajını verir. Biz bilinci içerisindeki öğretmen, arkadaşlarıyla, öğrencilerle, velilerle, toplumla bir yolculuk yaptığının farkındadır, yoldaşlık duygusu içerisinde. Öğretmen, öğrencileriyle ilişkisinin kutsal olduğunu bilir ve adeta ibadet bilinci içinde bu ilişkiyi canlı tutmaya kendini adar.

Doğan CÜCELOĞLU & İrfan ERDOĞAN

ÇATIŞMA ÇÖZME EYLEM BASAMAKLARI

- Kızgınlığı kontrol altına almak
- Karşı tarafa yaklaşımadan önce bir kez daha düşünmek
- Olumlu bir hava oluşturmak
- Temel bazı kurallara dikkat etmek
- Sorunu tartışarak tanımlamak
- Olası çözümler için beyin fırtınası yapmak
- Olası çözümleri değerlendirmek ve uygun çözümleri belirlemek
- Çözümlerin işlerliğini izlemek

SONUÇ OLARAK;

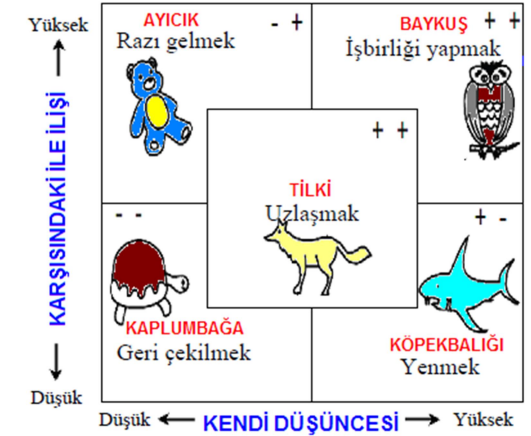
Çatışmanın yaşamın doğal bir parçası olduğunu ve çatışma çözme becerisinin çocuğun duygusal zeka gelişimi içinde önemli

bir yer kapladığını unutmamalı; çünkü sosyal beceriler okullarda öğretilen bilgilerden daha önemsiz değildir.

ÇATIŞMA ÇÖZME STRATEJİLERİ

Çatışmaların olumlu bir şekilde çözümlenebilmesi için iletişim kurmanın öneminden ve sağlıklı bir iletişim için gerekli olan becerilerden söz ettik. Bunun dışında çatışma çözme stratejileri hakkında da bilgi sahibi olmak önemlidir. Aşağıda kişiler arası bir çatışma ya da sorun olduğunda izlenebilecek beş farklı

strateji belirtilmiştir.

Çatışma çözme taktiklerinin hepsi yeri geldikçe kullanılmaktadır. Hepsinin anlamlı işlevleri vardır. Ancak; uzlaşma ve yüzleşme taktikleri çatışma çözme becerisinde kullanılması gereken daha sağlıklı yollardır. Bu şekilde, bireyler sonuçtan memnun olarak ayrılmaktadır.